

Tarja Heinonen / Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme ry

Viite: Metsänkäyttöilmoitus 1-2025-70884 (ilmoitusviite MHY20250515013114130)

Asia: Muinaisjäännöskohteita metsänkäyttöalueella, 532-402-1-115 Arrakoski, Lahti

Lahdessa sijaitsevalle Arrakosken kiinteistölle (tunnus 532-402-1-115) on tehty metsänkäyttöilmoitus. Metsänkäyttöalueilla tai niiden läheisyydessä on neljä arkeologista kohdetta.

- 1) Metsänkäyttösuunnitelman kuvion 38.0 kaakkoispuolella on kiinteä muinaisjäännös, esihistoriallinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisterin kohde *Arramaja*, nro 532010029). Lähimpänä metsänkäyttöaluetta, noin 60 metrin päässä, on muinaisjäännöksen alakohde *Löytöpaikka 2*, josta havaittiin kvartsia vuoden 2000 inventoinnissa (*Poutiainen, Hannu 2000. Nastola Arrajärvi. Arkeologinen inventointi. Lahden kaupungin museo, s. 11*). Kohde tarkastettiin uudelleen vuonna 2021 (*Poutiainen, Hannu & Puttonen Onni-Pietari 2022. Lahti, Arramaja, esihistoriallisen asuinpaikan tarkastus. Lahden museot.*), jolloin kvartsin löytöpaikan ympäristöön kaivettiin useita koekuoppia tekemättä uusia löytöjä. Asuinpaikka ei siis vaikuta jatkuvan tähän suuntaan eikä ulottuvan suunnitellulle metsänkäyttöalueelle.
- 2) Metsänkäyttösuunnitelman kuvion 41.0 eteläpuolella, muutaman metrin päässä kuvion reunasta, sijaitsee suurehko siirtolohkare, jossa on kesällä 2023 saadun kansalaisilmoituksen perusteella maalaus. Maanala Oy tarkasti kohteen kesällä 2025 alueen inventoinnin yhteydessä ja totesi maalauksen moderniksi, mahdollisesti leirikeskuksen vierailijoiden tekemäksi (inventointiraportti ei vielä valmistunut). Kyseessä ei siis ole suojelukohde.
- 3) Metsänkäyttösuunnitelman kuviolla 41.0 sijaitsee arkeologinen kohde. Arramajan leirikeskuksesta noin 450 metriä luoteeseen, edellä mainitun siirtolohkareen pohjoispuolella ja korkean mäen laella havaittiin kesän 2025 inventoinnissa kiviröykkiö. Matala, luonnonkivistä kasattu röykkiö on kooltaan noin 2,5 x 1 x 0,3 metrin kokoinen ja vahvan sammaleen peittämä.
- 4) Edellä mainitun röykkiön lähetyviltä, saman mäen laelta, havaittiin inventoinnissa toinen kiviröykkiö, joka sijaitsee myös metsänkäyttösuunnitelman kuviolla 41.0. Terävasärmäisistä luonnonkivistä kasattu soikeahko röykkiö on kooltaan noin 1,5 x 1 x 0,4–0,5 metriä ja se on kasattu rikkoontuneen maakiven ympärille. Molemmat röykkiöt ovat todennäköisesti historialliselta ajalta. Koska kesän 2025 inventointiraportti ei lausumisaikaan ollut vielä valmistunut, on myös röykkiöiden suojelustatuksen määrittäminen kesken.

Pyydettynä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo toteaa, että hakkuut on mahdollista toteuttaa, mutta metsänkäyttöilmoituksen kuviolla 41.0 ne on tehtävä edellä mainittuja kiviröykkiöitä (kohteet 3 ja 4) ja niiden välitöntä lähialuetta vahingoittamatta. Maanpinnan rikkoutumista on vältettävä kohteiden ympäristössä eikä kivirakenteiden yli tule ajaa metsäkoneilla, joten koneiden käyttö ja reitit tulisi suunnitella kohteet huomioiden. Rakenteiden päälle ei myöskään tule varastoida puutavaraa tai kasata hakkuujätettä.

Mikäli rakenteiden erottamisessa on maastossa ongelmia, alueellinen vastuumuseo voi pyynnöstä virkatyönään merkitä ne maastoon ennen hakkuiden aloittamista. Lausunnon ohessa on kartta- ja kuvaliite, joka sisältää valokuvat kiviröykkiöistä sekä niiden sijainnit maastokartalle merkittynä.

Metsäkeskuksen tieto- ja ohjesivu muinaisjäänneksiin liittyen:

<https://www.metsakeskus.fi/fi/metsan-kaytto-ja-omistus/metsanhoito-ja-hakkuut/muinaismuistot>

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

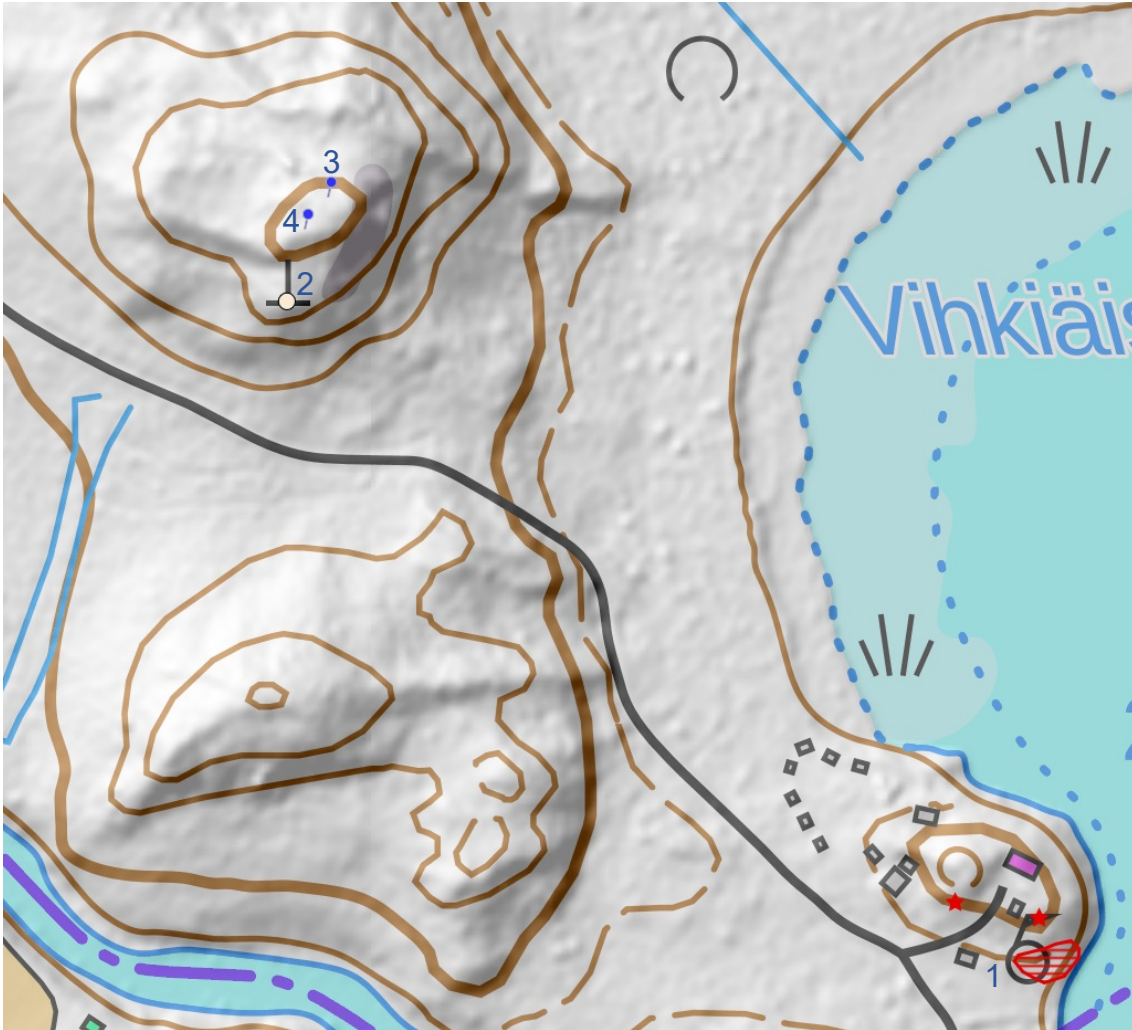
kokoelmapäällikkö Sari Kainulainen

arkeologi Siiri Tuomenoja

Liitteet: Kartta- ja kuvaliite

Tiedoksi: Museovirasto, kiinteistönomistaja

Kartta- ja kuvaliite

Ote muinaisjäännösrekisterin kartasta. Metsänkäyttöalueella sijaitsevat kiviröykkiöt (lausunnon kohteet 3 ja 4) on merkitty kartan yläosaan sinisillä nuppineuloilla. Moderniksi osoittautunut maalaus (kohde 2) on merkitty niiden alle vaalealla pisteellä, maastokartalla näkyvän siirtolohkareen kohdalle. Punaisella rasterilla on merkitty kartan oikeaan reunaan Arramajan kiinteä muinaisjäännös (kohde 1) ja punaisilla tähdillä siihen liittyvät alakohteet. Kiviröykkiöiden koordinaatit ovat: (kohde 3) P 6760430 I 449804 ja (kohde 4) P 6760416 I 449794. Arramajan muinaisjäännöksellä ja siirtolohkareen maalauksella (kohteet 1 ja 2) ei ole vaikutusta metsänkäyttösuunnitelmaan.

Kohde 3 eli pitkänomainen kiviröykkiö. Kuva: Hannu Takala, Maanala Oy.

Kohde 4 eli teräväsärmäinen kiviröykkiö. Kuva: Hannu Takala, Maanala Oy.